

Handleiding

Kinderen Anders Naar School KANS

Colofon

Dit is een uitgave van Veilig Verkeer Nederland

Inhoud: Christel de Heus

Tekst: Marian Schouten

Fotografie: Archief Veilig Verkeer Nederland

Coverfoto: Hans van Drie

Vormgeving: Studiotekst B.V., Culemborg

Veilig Verkeer Nederland

Postbus 66

3800 AB Amersfoort

Tel. (088) 524 88 00

info@vvn.nl

www.veiligverkeernederland.nl

Inhoud

1	Inleiding	4
2	KANS in vogelvlucht	5
3	Het stappenplan van KANS	6
4	Zelf een KANS-programma starten	8
5	Materialen	10

1 Inleiding

Op veel scholen is het verkeersprobleem nummer één: de chaos bij het brengen en halen van de kinderen. School en (verkeers)ouders proberen van alles om de schoolspits ordelijker en veiliger te laten verlopen. Intensieve acties hebben soms wel effect. Maar zodra de aandacht verslapt, keert de chaos terug.

Kinderen Anders Naar School (KANS) is een gestructureerde methode om haal- en brengproblemen aan te pakken. Met als doel: meer kinderen te voet en op de fiets naar school en (dus) minder verkeerschaos.

2 KANS in vogelvlucht

Het KANS-programma bestaat uit drie bijeenkomsten plus activiteiten tussendoor. Dit programma wordt door een groep ouders van dezelfde basisschool uitgevoerd. Deze KANS-groep werkt samen met de directie en het team van de school, met buurtbewoners, gemeente, politie en andere relevante personen of instanties. De groep werkt aan de hand van het KANS-werkboek.

“De kracht van KANS is dat je heel gericht en gestructureerd aan de slag gaat. Door eerst goed te onderzoeken wat de problemen zijn, kun je ook echt passende oplossingen bedenken.”

(KANS-coach)

Kinderen veilig en verantwoord naar school

KANS heeft als doel dat zoveel mogelijk kinderen te voet of op de fiets naar school gaan, zelfstandig of onder begeleiding van een volwassene.

Om dit te bereiken richt elke KANS-groep zich op de volgende resultaten:

- een overzichtelijke, veilige schoolomgeving;
- voorrang voor kinderen en ouders die lopend of met de fiets komen;
- minder individueel autogebruik door ouders voor het halen en brengen van kinderen;
- blijvende aandacht voor de haal- en brengsituatie in de schoolomgeving.

Niet alle resultaten zullen in even grote mate of tegelijkertijd kunnen worden behaald. Dat is ook niet nodig. Elke KANS-groep stelt haar eigen prioriteiten en werkt aan een betere haal- en brengsituatie binnen de lokale mogelijkheden.

3 Het stappenplan van KANS

Een KANS-traject bestaat uit drie bijeenkomsten, verspreid over ongeveer vier maanden. Er is ook een langere variant mogelijk van zes bijeenkomsten in zeven maanden. Globaal verloopt een KANS-traject als volgt:

“Deelnemers vinden de stap-voor-stap-aanpak heel prettig. Daarmee maak je de activiteiten behapbaar en voorkom je dat je kopje onder gaat in een veelheid van enthousiaste maar ongerichte acties.”
(KANS-coach)

a. Startbijeenkomst

De initiatiefnemers roepen de mensen die interesse hebben bij elkaar. De groep neemt het stappenplan door, maakt een taakverdeling en een planning.

b. Onderzoek

U begint met het verzamelen van basisinformatie over het halen en brengen rond de school. Denk hierbij aan het maken van foto's van de dagelijkse drukte of het houden van een enquête onder de ouders en de kinderen. U kunt ook verkeerssituaties op de school-thuisroutes onderzoeken.

c. Streefbeelden formuleren

De eerste KANS-bijeenkomst staat in het teken van het formuleren van streefbeelden en meetbare doelen. U heeft bijvoorbeeld geconstateerd dat 30% van alle kinderen met de auto naar school wordt gebracht en dat er dagelijks circa 25 auto's fout parkeren. U kunt dan bijvoorbeeld als streefbeeld formuleren: 'Over een jaar komt 85% van alle kinderen lopend of op de fiets naar school; iedereen die toch met de auto komt, parkeert volgens de regels'.

U bepaalt vervolgens welke van de geformuleerde doelstellingen u als eerste gaat aanpakken. Ook stelt u vast welke informatie nog nodig is om de doelstellingen te kunnen realiseren. Daarover maakt u onderling werkafspraken.

d. Aanvullend onderzoek

Tussen de eerste en de tweede KANS-bijeenkomst verzamelen de deelnemers de informatie die nodig is.

e. Oplossingen bedenken

Tijdens de tweede KANS-bijeenkomst bespreekt u de verzamelde informatie en de manier waarop u de doelstellingen kunt realiseren. Hoe kunt u bijvoorbeeld bereiken dat meer kinderen te voet en op de fiets naar school komen?

U maakt uw plannen zo concreet mogelijk. Mogelijke acties zijn bijvoorbeeld:

- het creëren van een aparte ingang voor voetgangers en fietsers;
- het instellen van een klaaroverteam op een druk gebruikte oversteekplaats;
- het opzetten van een carpool, fietspool en looppool;
- het belonen van kinderen die te voet of op de fiets komen;
- het fysiek onmogelijk maken van het parkeren van auto's voor de school.

U brainstormt er met elkaar op los en werkt vervolgens de meest realistische, haalbare en doeltreffende acties verder uit. U hoeft overigens niet alles zelf te bedenken. In heel Nederland zijn er veel ouders, leerkrachten en kinderen bezig met de problematiek. In *De Schoolspits* en *Spitsuur rond school* vindt u voorbeelden en tips (zie pagina 8).

f. Start activiteiten

In kleine groepjes begint u met het verder vormgeven en uitvoeren van de afgesproken activiteiten.

g. Vervolgafspraken

In de derde KANS-bijeenkomst bespreekt u de voortgang.

U kijkt of u uw plannen moet bijstellen en wie u verder nog wilt benaderen en informeren voor het vervolg.

U maakt een eerste balans op: hebben de activiteiten al het gewenste effect?

U maakt nadere werkafspraken voor het vervolg.

De KANS-groep heeft het stappenplan nu helemaal doorlopen. Nu komt het er op aan om door te gaan met de activiteiten en aandacht te blijven vragen voor de haal- en brengsituatie.

“Door te kiezen voor haalbare activiteiten, boek je al snel positieve resultaten. Dat motiveert iedereen om door te gaan.”

(KANS-coach)

4 Zelf een KANS-programma starten

De KANS-groep

Het KANS-programma staat of valt met een stevige en actieve KANS-groep. Op veel scholen neemt de verkeersouder het initiatief voor het oprichten van zo'n groep. Soms is er al een verkeerscommissie die KANS-groep kan worden. Een groep bestaat meestal uit vijf tot tien personen. Het is wenselijk dat iemand van de directie of het team van de school deelneemt aan de groep. Als dat niet kan, dan moet de KANS-groep in elk geval zorgen voor een goede communicatie met de school.

Deelnemers werven

Voor het samenstellen van een KANS-groep kunt u verschillende wegen bewandelen. U kunt een oproep doen in de schoolkrant of op het prikbord. Daarnaast kunt u mensen persoonlijk benaderen. U kunt ouders zoeken die over specifieke vaardigheden beschikken of die goede contacten hebben met relevante personen of instanties.

Met of zonder coach

U kunt het KANS-traject zelfstandig doorlopen. Maar u kunt ook een KANS-coach inschakelen.

Wanneer u zelfstandig aan de slag wilt, zorgt u zelf voor een voorzitter. Bij voorkeur iemand met vergaderervaring, die de deelnemers kan enthousiasmeren en de grote lijn in de gaten kan houden. De voorzitter kan gebruik maken van het KANS-draaiboek.

U kunt er ook voor kiezen een externe KANS-coach in te schakelen. Voordeel hiervan is dat de deelnemers dan hun handen helemaal vrij hebben om zich te richten op de inhoud, terwijl de coach de voortgang bewaakt. Aan de inzet van een coach zijn wel kosten verbonden

Beginnen bij Veilig Verkeer Nederland

Iedere (verkeers)ouder die van plan is een KANS-groep op te richten, kan contact opnemen met VVN. U ontvangt dan het KANS-startpakket, met het KANS-draaiboek, een aantal KANS-werkboeken en ander ondersteunend materiaal.

Ondersteuning van een KANS-coach brengt kosten met zich mee. Het ligt voor de hand dat u allereerst onderzoekt of de school hiervoor budget heeft. U kunt ook de gemeente benaderen met een subsidieverzoek.

5 Materialen

KANS-startpakket

Het *KANS-draaiboek*, de handleiding voor de voorzitter van een KANS-werkgroep.

Het *KANS-werkboek* voor de deelnemers aan een KANS-werkgroep.

Hierin staat het stappenplan en vindt u suggesties voor activiteiten.

Andere materialen

DVD *Kinderen hebben eigen spelregels*

Deze film laat zien hoe kinderen het verkeer ervaren en wat de mogelijkheden en beperkingen zijn van kinderen in het verkeer.

De DVD is te bestellen bij CTV Verkeerseducatie, www.verkeerseducatie.nl

Tien gouden regels voor een veilige schoolomgeving

Folder van Veilig Verkeer Nederland met korte tips.

Te bestellen per set van 50 stuks via www.vvn.nl/webshop.

Schoolomgevingsscan

De scan (vragenlijst) is een hulpmiddel om een beeld te krijgen van de schoolomgeving en de problemen die ouders in die omgeving ervaren.

Voor meer informatie: Helpdesk bewonersondersteuning,

tel. 088 524 88 50, j.petersen@vvn.nl

De Schoolspits en Spitsuur rond school

Twee boeken vol ideeën voor veilig brengen en halen, uitgegeven door het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Utrecht. Te downloaden via

www.rov-utrecht.nl [[home](#)>[catalogus](#)>[boeken](#)]

